

Льэпкъ проектхэр

Сомэ миллиарди 4-м ехъу мы илъэсым

Зэпахырэ узэу дунaир зэлъызыклугэм ыпкь кыиклыкэлэ, мы ильэсыр кынэу клуагэ. Ащ пэшлуклорэ loфшлэнхэр республикэм ихэбзэ гъэцэкклэ кьулыкьухэмклэ пстэумэ апэ кьиуцуагэх.

Арэу щытми, республикэм хэьхоньгэ егъэшыщт лъэныкхэмкн ялофшэн кызэтырагъэуцагъэп. Гушылэм пае, цыфхэм ящылакнэ нахышлу шыгъэным фэлорышлэрэ лъэккь проектхэм кьадыхэлъытагъэу мыгъэ агъэнэфэгъагъэхэр зэшыхыгъэ хьугъэх.

Проект 12-м шыцэу 11-р ары Адыгеим шыпхырашырэр. Ахэр гэцэклэгэнхэм пае шьолбыр проект 50-у аштагэм 2020-рэ илгэсым сомэ миллиарди 4,2-рэ пэлуагэхьагь. Ащ шыцэу миллиарди 3,6-р федеральнэ ахьщ, сомэ миллион 558-р республикэ бюджетым кыхэхыгы, сомэ миллион 37-р муниципальнэ образованиехэм хагэхьауагь.

Лэлэпкэ проектуу «**Псауныг**» зыфилорэм кыдыхэлъытагыу Адыгэ республикэ онкологическэ диспансерым, Адыгэ республикэ ыкйи Мыекьопэ кэлэс сымэджэхэм, клэлэцэиклүхэм апае диагностическэ гүпчэм, ахэм зыщялазэхэрэ сымэджэщым, поликлиникэхэм ячыккэгэ оборудованиер, техникэр афашчыг. Джаш фэдэу мы ильэсым ФАП 23-рэ клэу ашыгэ е рагэжыаг. Гуцылэм пае, мы проектум ишугагэккэ Теуцожь районум изакьоу фельдшер-мамыку лэзалпэу 9 шашы, сомэ миллион 33,3-рэ ахэм апэлу-хыаг. Мыекьопэ районум 5 цагэуцуг, сомэ миллион 18,8-рэ ахэм атефаг. Адрэ муниципальнэ образованийехэри мыщ хэны фэхьуггэхэл.

Лъэпкъ проектэу «Псауныгъ»

зыфилорэм кыдыхэлъытагъэу
мыгъэ зэшлуахыгъэхэм сомэ
миллион 800-м ехъу апэлухъагъ.

«Гэзэсныг» зыфилорэ проектым кыдыхэлытагьэхэм апае сомэ миллион 866-рэ агьэнефэгьагь. Ащкэ Мые-кыуапэрэ аш хахьэрэ станицэу Ханскэмрэ ащырагьэжьэгьэ еджаплэхэр ауыхыгь, лошлэнхэр гьунэм рафылагьэх, еджэ-пльбгьүмэ спортзалхэр ащагьэ-псыгьэх, нэмыккэу клэлэеджа-кдохэм хэпхоньгьэхэр ашынхэм фьтегьэпсыжьэгьэ лошлэнхэр зэфэшьхьафьибэ зэшухыгь.

«Малое и среднее предпринимательство и поддержка индивидуальной предпринимательской инициативы» зыфйорэм ипхырышын сомэ миллион 267-рэ мы ильэсым

пэлүхьяг. Ащ кыхэхыгъэу «Мой бизнес» зыфилорэ Гупчэм, экспортым лэпылэгъу егъэгъотыгъэнымклэ Гупчэм пшьэрылгъэу ялэхэм ягъэцэкълэн пае ахьцэхэр афагъэклягъэх, езгъэжыгъэклэ фермерхэм грантхэр, субсидиехэр аратыгъэх.

Льпэк проектэу «**Культурэм**» кыдыхалытагызу культу- рэм и Уни 5 республикэм мы ильэсым шагэккэжыгь, кэзу зы ашлы. Джаш фэдэу культу- рэм ыльэныккөккэ гьэсэнэгьэ зашарагьэгьотырэ учреждение- хэм, тхылъеджаплэхэм яшчык- лэгэхэр афашэфыгьэх. Гушылэм пае, проектм кыдыхалыта- гьэу Джэдждэ ыккы Кошхьэблэ районхэм тхылъеджаплэхэр агьэккэжыкы, лъэхъаным ди- штэу зэтырагьэпсыхагьэх.

Мыгъэ проектм ипхыры-
щын сомэ миллиони 106-рэ пэ-
лугъэхьагъ.

«Шынэгьончэз ыкiм шэп-хэшлүхэм адиштэрэ гьогүхэр» зыфилорэ лъэпкэ проектым кыдыхэлъытагьэу 2020-рэ илэ-сым зэшлүахыштхэм сомэ миллион 637-рэ аплүхыагь. Ашклэ автомобильнэ гьогү километрэ 49-рэ агьэцэклэжыгь, агьэклэжыгь, видеокamerэ 50-м ехү агьэуцүгь.

«Демография» зыфилорэ проектым игъэцэкӀэн пӀелухану мы илъэсымкӀэ сомӀ миллиардрӀ миллион 237-рӀ агъэ-нэфӀэагъ. Мыщ къыдыхӀэлъытагъу Адыггем икӀӀӀӀ шхӀхӀӀӀ зы кӀӀӀӀӀыкӀу ӀыгъыпӀӀӀ шау-хыжыгъ, шы рагъӀжагъ. Джаш фӀдӀӀу спорткомплексу мыл зытӀӀӀӀ площадкӀэ зӀлӀ аухыгъ, джыри комплекси 4 ашы.

Мы проектым ипхырышын пае клэлэцйкы кызызрыхуыхъ-гъэ унагъохэм лэпылэгъу ятыгъ-ным фытегъэпсыхъгъэ шьолпыр проектэу аштагъэм кыдыдыл-лытагъэу ягъот маклэу унэгъу 3407-мэ ахьшкэлэ аделагъэх.

Лэпхэк проектх «Псэулпэр
ыкй кэлэл шылакэр» зыфи-
лорэм кыдыхэлъытагызу зэ-
шлуахыштхэм сомэ миллиони
176-рэ пстэумкй апэлухьагь.
Мыгэ ашккэ общественнэ чы-
плэ 14, фэтэрыбэу зэхэт унэ-
хэм ячагу 34-рэ зэтырагьэпсы-
хьажыгь.

Адигэкһалэ исаугьэт зэхэтэу «Теклоныг» зыфилорэм кыззэ-лыуытырэ чыплэри мы про-ектыи кыдыхэлъытагъэу зэты-рагъэпсыхьагъ.

«Экология» зыфилорэ лъэпкэ проектм игъэцэклэн сомэ миллион 98-рэ пэлухашт. Ащ ипхырышын пае аштэгъэ шьолъыр проектэу «Чистая вода» зыфилорэм кыдыхалытагъэу кыуаджэу Кошхьяблэрэ селоу Красновардейскэмрэ ащыпсэухэрэм псы кыабзэ алэклзгъэхашт псэуалэхэр ашашыл. Кэкэлост 2021-рэ илгъэсым ащ фэдэ псэо-

лээ 15 муниципальнэ образованию 5-мэ ащагъэцэкӀэжьи́нэу агъэнэфагъ.

Мылъпэк проектым игъцэклэн пае аштэгъэ шьольыр проектэу «Мэзхэр къэгъэнэ-жыгъэнхэр» зыфилорэм кыдыхълъытагъэу мэзым машлом зыкылыштэмэ ац зребэны-штхэм ыкйи чыыгхэм ягъэтыс-хьан ящыкйгъэ техникэ зэфшъхьафхэр ащэфыгъэх, мэз хьызмэт лощлэнхэр зэшляухы-гъэх.

Полдээфэ пытэхэм узэрадзеклоштон исистемэ гъэпсыгъэным фэгъэхыгъэ шьолъыр программэм кыдыхэлъытагъэу, хэкым идэщын фэгъээзгъэ шьолъыр операторым илошлэн пэлуханэу сомэ миллион 30 федеральнэ бюджетым кыхъыгъэу кьатлупшыгъ.

Лэпкы проектгэу «**Цифровая экономика**» зыфилорэм кыдыхэлытагыэу Адыгеим щыпхыращыгъэхэм сомэ миллиони 4,3-рэ, «**Международная кооперация и экспорт**» зыфилорэм игъэцэкӀн сомэ миллион 27-рэ аплъхьагъ.

ХЬ УТ Нэфсэт.

Цыфхэм ящынэгъончъагъэ къэухъумэгъэныр анахь шъхьаI

Терроризмэр цыфым ищылэныгъэкIэ анахь щынэгъо инхэм ащыщ. А гупшысэр зыдэзылыгъ боевикхэм цыфхэр аукыхэ къодыеп, жьалымыгъэ адызэрахьэ. Хабзэр, тетыгъор къызIэклагъэханхэм афэщI зыми еблэхэрэп.

КъэбарлыгъэIэс амалхэм хэуныгъэшхохэр зыщашырэ лъэхъанэу непэ тызхэтым ишуагъэкIэ цыфхэм шIэныгъэ дэгъухэр къызIэклагъэхьагъэх. Ащ ишуагъэкIэ, къэралыгъохэр зэпэмыуцужьынхэм, зэмызэгъыныгъэхэр къэмыгъэхьуэгъэнхэм афIорышIэрэ дунэе организациехэр тилэхэ хьугъэ. Урысыер пштэмэ, рэхъатныгъэу илыр зыпкIэ итэу къытшIошым, егъэзыгъэ нэханэхэр зыхэлъ хьугъэ-шIэгъэ зэфэшъхьафхэр чIыплэ гъэнэфагъэхэм зэрашхьухэр зэхэтэхы. Ахэм зэу ащыщ терроризмэр.

БэджашIэхэм Интернетым иамалхэр къызфагъэфедзэ цыфхэм мыш фэдэ лъэбэкъу арагъэшIы. Ядин фэззоштхэу, джэнэтым ихьащтхэу агурагъало, бэхэр ахьэ къагъэхъэным цэгъуых, ау тхьамыклагъоу зыхэфэштхэр къагурылорэп. Хэбзэухъумахлэхэм къызэралорэмкIэ, IэклIыб къэралхэм ащызэонэу кIуагъэхэм азыныкIо фэдиным ядунай ахьожьыгъ. Арышъ, цыфхэм сакъыныгъэ къызхагъэфэн, псаоу щылэнхэу фаехэмэ, гъэпцIахлэхэм, бэджашIэхэм алорэм едэлхэ хьуштхэп.

Терроризмэм ыкIи экстремизмэм апэуцужьыгъэнымкIэ къэралыгъо инхэм ямызакъоу, Адыгэ Республикэм и IофшIэн макIэп щызэрахьэрэп. Терроризмэм пэшIуеклогъэнымкIэ комиссиеу ыкIи Оперативнэ штабэу зэхашагъэхэм алэ зэкIэ-дзагъэу Iоф ашIэ. Республикэм террористическэ актхэр къышчымыхъунхэм фэшI ведомствэ зэфэшъхьафхэм Iоф зэралэрэм ахэр лъэплэх.

— Мы Iофыгъом пытагъэ хэлъэу тыкбэкIолэн, тиреспубликэ ил рэхъатныгъэр, лъэпкIэ зэгурылонигъэр зыукIо зышIоигъо кIуачIэхэм тапэуцужьын, гумэкIыгъо горэ къэуцумэ, псынIкIэу дэдгъэзыжьиным тынаIэ тедгъэтын фæе. ЗэкIэмэ анахь шъхьалэр тицIыфхэм ящынэгъончъагъэ къэухъумэгъэныр ары. Экстремизмэм ыкIи терроризмэм апэшIуеклогъэнымкIэ къулыкIу зэфэшъхьафхэм зэхашагъэхэр пэшIорыгъэш Iофтхьабзэхэм язэфэхьысыжхэр зэхэтфынхэ, гумэкIыгъо зыдэщылэ лъэныкIохэр дгъэнэфэнхэ ыкIи ахэр дэгъэзыжьигъэнхэм тынаIэ тедгъэтын фæе. Мы Iофыгъом къыхэлэжьэрэ кIэлэцIыкIухэм ыкIи ныбжыкIэхэм япчъагъэ хэгъэхъогъэным мэхъанэшхо иI. Джащ фэдэу дин ыкIи лъэпкIэ зэгурылонигъэр гъэпытэгъэныр

къызыIотыкIырэ социальнэ рекламэр нахьыбэн фæе, — къышIуагъ мы Iофыгъом фэгъэхьыгъэ зэхэсыгъом Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат.

Терроризмэм пэшIуеклогъэнымкIэ ыкIи экстремизмэ нэханэ зилэ бэджэшIагъэхэр зэрамыхъанхэмкIэ, джащ фэдэу лъэпкIэ ыкIи дин зэфышчытыкIэхэм альэныкIокIэ бэджэшIагъэхэм ныбжыкIэхэр ащыухъумэгъэнхэмкIэ анахь пшъэдэкIыж ин зыхъэу, IофшIэнышхо зэ-зыхьэрэр хэгъэу кIоцI IофхэмкIэ Министерствэр ары. Ведомствэм къызэрэщалагъэмкIэ, экстремизмэ нэханэ зилэ бэджэшIагъэ республикэм щызэрахьагъэу агъэунэфыгъэп ыкIи ащ фэдэ шынагъо непэ щылэп. Ау ащ къыкIырэп мы лъэныкIомкIэ зыпары амышIэу, экстремизмэм ыкIи терроризмэм апэшIуеклогъэнымкIэ республикэм ихэбзэухъумэкло къулыкIухэр зэгъусэхэу Iофтхьабзэ гъэнэфагъэхэр зэрахьэх. Джащ фэдэу дин гъэIорышIагъэхэм япащэхэм зэпхыныгъэ адырIау Iоф адашIэ.

ИлъэсыкIэ мэфэкIыр къызышчышхьащтым хэбзэухъумэкло къулыкIухэм гъэлъэшыгъэ шIыклэм тетэу Iоф ашIэшт. Министерствэм икъулыкIушIэхэр щынэгъончъагъэм, рэхъатныгъэм альпылэщтых. Анахъэу анаIэ зытырагъэтыщыр цыфыбэ зы-

щызэрэуагъоирэ чIыплэхэр терроризмэм зэрэщухъумэштхэр ары. ПэшIорыгъэшъэу зэкIэ объектхэр ауплъэкIуштых ыкIи чэщ-зымафэм къыкIоцI зэпымыоу къулыкIур ащахьышт.

Хэгъэу кIоцI IофхэмкIэ Министертвэм иотдел зэфэшъхьафхэм япащэхэр зыхэхьэрэ IофшIэ куп зэхашагъ. Агъэнэфэгъэ пшъэрылхэр зэрагъэцIахэрэм фэгъэхьыгъэ къэбар мафэ къэс IофшIэ купым къыIэклахэ ыкIи ащ фэгъэхьыгъэ унашъохэр, ищыклагъэмэ гъэтэрэзыжьиныхэр афашIых.

Министертвэм иIофшIэхэм къызэралагъэмкIэ, мэфэкI мафэхэм ямызакъоу, терроризмэм ыкIи экстремизмэм апэшIуеклогъэным фэгъэхьыгъэ Iофтхьабзэхэр зэрахьэх. Цыфыбэ зыщызэрэуагъоирэ чIыплэхэм, бэджэрхэм, вокзалхэм къулыкIур ащахьы. Цыфхэм залуагъакIэзэ, гушIагъу афэхьух. ГушIытэ къызхагъэфэнэу, зэгъуцэфэхэрэ пкъыгъохэр, Iальмэкхэр, автомобильхэр, цыфхэр альэгъухэмэ, полицием макъэ рагъэу-нэу къяджэх.

Адыгэ Республикэм хэгъэу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ Адыгеим щыпсэхуэрэм зафэгъазэ, анахь зыщыжъотхэ мэфэкIхэм сакъыныгъэ къызхагъэфэнэу. Джащ фэдэу шъузэрэ-зеклошт шIыкIэхэр джыри зэ шъугу къэтэгъэкIыжых.

Цыфыбэ зыщызэрэуагъоирэ чIыплэхэм, учреждениехэм, бэу зэтет унэхэм ядэкIояплэхэм, транспортым цыхъэшIэгъунчъэ пкъыгъохэр ащышъульэгъунхэ ылъэкIышт. Гу зылышъуэтэгъэ пкъыгъор а чIыплэм а уахътэм щымылынэу щытмэ, шъуналэ тешъумэдзэу къэшъумыгъан. Транспортым ащ фэдэ пкъыгъо къышчыжъугъотыгъэмэ, исхэм яемэ шъукIаупчI, арэу щымытмэ, водителем макъэ ежъугъэу.

Джащ фэдэу адрэ чIыплэхэу ыпшъэкIэ къышчытIуагъэхэм цыхъэшIэгъунчъэ пкъыгъохэр къазышчыжъугъотхэкIэ, полицием шъуфытеон фæе.

Сыд фэдэ чIыплэ щышъульэгъугъэм, зыщышъумыгъэгъупш:

- къэжъугъотыгъэр къызэдэ-шъумых ыкIи шъумыгъэкощы;
- амал зэрIэкIэ зыер зэхэшъуф;
- ар зышъумыгъэунэфыкIэ лъэтемытэу полицием макъэ ежъугъэу;
- цыхъэшIэгъунчъэ пкъыгъо

къызэрэжъугъотыгъэр а чIыплэм щыт цыфхэм яжъугъашI ыкIи лъыкIотэнхэу яшъулу;

— следственнэ-оперативнэ купыр къэсыфэ шъуеж.

Террористическэ хьугъэ-шIагъэ къэхъуным ищынагъо къызыуцукIэ шъузэрэзекло-щтыр:

— цыхъэшIэгъунчъэ цыфхэр, пкъыгъохэр зышъульэгъухэкIэ шъуналэ атешъудз, хэбзэухъумахлэхэм макъэ яжъугъэу;

— шъумышIэрэ цыфхэм Iальмэкхэр къаIышъумыхых, шъо шъулыгъэхэм альпылээн щымылэу къэшъумыгъанх;

— ошIэ-дэмышIэ Iоф хэфэгъэ унагъом зэрэзеклоштымкIэ план илэн фæе. Телефон зэпхыныгъэ щымылэмэ, унагъом исхэр зышчызэIукIэштхэ чIыплэ гъэнэфагъэ къыхахынэу щыт;

— шъуагъэкощынэу зыхьукIэ, пстэуми апэ шъуищыкIэгъэштхэ пкъыгъохэмрэ документхэмрэ къыздашъуштэх;

— сыдигъуи зэжъугъашIэх шъузыщыпсэурэм чIэхъэлэ-чIэклIыплэу илэхэр зэкIэ;

— фэтэрыбэу зэхэт унэм идэкIояплэхэм ыкIи иппошадкэхэм пкъыгъо лыхэр атетыхэ хьуштэп;

— машIор къышчыжъугъэмэ е зыгорэ къышчыагъэмэ, лифтыр шъумыгъэфедэ;

— сыд хьугъэм, щтэныр къызытешъумыгъакIу.

Ны-тыхэр! ШъуикIэлэцIыкIухэм ящылэныгъэкIэ ыкIи япсауныгъэкIэ пшъэдэкIыжъ шъохьы. Сыд фэдэрэ пкъыгъуи (Iальмэкхэм, тхылыплэ зэхэгъэпкIагъэм, джэгуальгъэм) шынагъо зэрэпылпыр сабийхэм агурыжъугъау. Ежъ-ежъырэу ахэр къаштэхэ зэрэмыхъуштыр зэхажъугъэшIыкI.

Тигъэзет инэкIубгъохэмкIэ тэри цыфхэм тIэлъэу — мыш фэдиз мэфэкI мафэу рекIокIышхэм сакъыныгъэ, гушIытэ къызхагъэфэнхэу, общественнэ рэхъатныгъэр ыкIи щынэгъончъагъэр амыукъонхэу.

Мы Iофыгъоу зигугу къэт-шIырэр къызэрыкIоу щытэп. Адрэ шъолъырхэм ялътыгъэмэ, непэ тиреспубликэ ил рэхъатныгъэм тырыгушхон ыкIи ар къэтыухъумэн фæе. Ащ дакIоу Темыр Кавказым мамырныгъэ илътыным тыфэбэнэныр зэкIэм типшъэ-рылъ шъхьаI.

КИАРЭ Фатим.

Обнаружив бесхозный предмет (коробку, сумку, пакет), **НЕМЕДЛЕННО СООБЩИТЕ** об этом ближайшему представителю силовых структур.

БЕСХОЗНЫЕ ВЕЩИ — ЭТО УГРОЗА!

Увидев, что кто-то забыл сумку, коробку, пакет в транспорте,

Не пытайтесь **САМОСТОЯТЕЛЬНО** вскрыть его содержимое

НЕМЕДЛЕННО СООБЩИТЕ водителю, кондуктору, проводнику.

— это **ОПАСНО!!!**

Примите меры к тому, чтобы этот предмет не трогали.

СООБЩИТЕ О НИХ СОТРУДНИКАМ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ